

Goedemiddag. Voorzitter, statenleden. Dank voor de gelegenheid om in te spreken.

Mijn naam is Ernst van Zuijlen. Ik heb sinds 1985 mijn werkzame leven en veel van mijn vrije tijd besteed aan windenergie, vanuit de diepe overtuiging dat duurzame energie noodzakelijk is. Als adviseur, projectontwikkelaar, belangenbehartiger en van 2009 tot 2019 als coördinator van het onderzoek naar wind op zee in Nederland. Ook was ik initiatiefnemer van windpark Houten waar al in 2012 lokaal mede eigenaarschap en een omgevingsfonds zijn gerealiseerd.

Gisteravond was ik weer bij een inspraakavond over windenergie in Houten. Aan de ene kant waren er onverwacht veel voorstanders van wind. Anderzijds werd opnieuw de angst van mensen gedeeld over de vermeende gezondheidseffecten. Laag frequent geluid, EM velden, zelfs trillingen die funderingen zouden aantasten werden opgevoerd. Waar komt die angst vandaan? Enerzijds is er vanuit de fossiele industrie met honderden miljoenen jarenlang een desinformatie campagne gevoerd die pseudowetenschappers in staat heeft gesteld twijfel te zaaien. In zijn boek 'de Twijfelbrigade' heeft Jan Paul van Soest dit al jaren geleden uitgelegd.

Anderzijds zijn er natuurlijk terechte zorgen. Mensen hebben last van windturbines, horen ze soms ook 's nachts en als je je ergert leidt dat tot stress. Maar dat is niet anders dan bij andere geluidsbronnen. En daar hebben we normen voor. En die zijn voor wind behoorlijk streng.

Windturbines zijn geen bizarre magische apparaten die mensen met laagfrequent geluid of straling belasten. Het zijn gewoon grote elektrische generatoren met wieken en een versnellingskast. Mensen die onder hun eigen windturbines wonen hebben geen last van het geluid maar genieten ervan want het brengt duurzame energie en verdiensten.

De raadsleden lieten gisteren merken dat ze weten dat ze zelf over onvoldoende kennis beschikken en dat ze dus afgaan op feiten zoals de factsheet van het RIVM én dat ze onder druk staan van rechter en provincie om landelijke politieke doelen te halen. Hier is de rol van de provincie dus groot, zowel om te helpen met gemeenschappelijke kennis via de RES processen als om het belang van de klimaataanpak te onderschrijven.

Mij werd gisteren gevraagd of niet ook de mensen die bezorgd zijn over de toekomst last hebben van stress. Verschrikkelijke overstromingen; gletsjers die

verdwijnen; hevige bosbranden; hongersnood en vluchtelingen. Ver weg maar ook dichterbij. 4 van de 5 zomers die ik in mijn nieuwbouwwoning heb meegemaakt in Houten waren extreem warm en droog. Het klimaatprobleem bestaat hier en nu en ik lig daar soms letterlijk wakker van. Daarnaast, de afhankelijkheid van Rusland, maar ook van Saoedi Arabië en Qatar en de sponsoring van die regimes is onverteerbaar.

Vrijwel iedereen zegt tegenwoordig het hiermee eens te zijn en niet tegen windenergie te zijn, maar toch dringt de noodzaak om nu zélf wat te doen onvoldoende door. Elke keer (en dat is altijd zo geweest) vlucht men in: 'kan het niet ergens anders, kan het niet met zon'. Ook gisteren werd dit Nimby argument weer regelmatig naar voren gebracht. Maar wind moet ook hier, in Utrecht.

Met name wind op zee zou alles oplossen en, zoals gezegd, ik heb daar hard aan meegewerkt door projecten te ontwikkelen, onderzoek te coördineren, de kosten dramatisch te verlagen en recent door mee te werken aan nieuwe tenderbiedingen. Maar we hebben alles nodig: energiebesparing op alle niveaus: thuis, in de industrie, in de winkelstraten met dichte winkeldeuren en met een verbod op terrasverwarming; én overal waar dat kan duurzaam opwekken. Want straks halen we heel veel elektriciteit van zee maar dan moeten we ook nog de industrie en de warmtevoorziening en het vervoer verduurzamen. En de zee lijkt heel groot, maar ook daar woedt al een strijd om de ruimte. Natuur, scheepvaart, visserij. Het is echt onzinnig om te suggereren dat alles van zee kan komen. En er zijn niet heel veel gebieden waar ik mezelf als zeer deskundig benoem, maar dat is zeker wel zo bij offshore wind. Recent is de doelstelling voor offshore wind voor 2030 al verhoogd van 11 naar 21 GW. De hele sector, inclusief de vermaledijde NVDE, waar ik overigens ooit aan de wieg van heb gestaan is het erover eens dat dit een hele klus gaat worden. Maar dat betekent niet dat het op land minder kan.

Kortom, het gevraagde besluit is van groot belang om de urgentie verder te onderbouwen en gemeentes te helpen en er zou eerder een aanscherping dan uitstel nodig zijn.